

Toelichting bij de overeenkomst:

Over het gebruik van korte overnames in readers werden eerder afspraken gemaakt. Die collectieve regeling is door universiteiten opgezegd omdat volgens de universiteiten technologische ontwikkelingen, zoals toename digitaal gebruik, licenties, open access, cloud etc. het feitelijk en rechtmatig gebruik beïnvloedden. In afwachting van de totstandkoming van deze overeenkomst zijn afspraken gemaakt over een tijdelijke afkoopsom die tot en met 31 december 2013 golden.

Reikwijdte

De overeenkomst geldt voor alle 14 bekostigde universiteiten, die tezamen onderwijs ten behoeve van 248.267 studenten (peildatum oktober 2013) verzorgen. De overeenkomst heeft betrekking op alle vormen van onderwijs die universiteiten aanbieden, dus niet alleen op initieel onderwijs. Uitgezonderd is het onderwijs dat wordt verzorgd op commerciële basis met een winstoogmerk alsmede onderwijs dat wordt verzorgd voor een breed publiek, zoals bijvoorbeeld massive open online courses (moocs).

De overeenkomst geldt ook voor de medische faculteiten en voor instituten die onder de universiteiten ressorteren. De overeenkomst geldt eveneens voor al het zogenoemde HOVO-onderwijs voor ouderen, alsmede voor Post Academisch Onderwijs (PAO) zonder winstoogmerk. De afkoopsom is bedoeld voor korte overnames waarvoor op grond van de auteurswet een redelijke vergoeding verschuldigd is, ongeacht de vorm waarin de overnames worden aangeboden(zoals readers, digitale leeromgeving, e-mail, losse digitale kopieën).

De afkoopsom geldt uitsluitend voor korte overnames. Wat wordt verstaan onder kort is in de overeenkomst beschreven.

Voor lange overnames die niet aan de definitie kort voldoen en die ook niet zijn toegestaan op grond van de auteurswet of licenties dient vooraf toestemming te worden geregeld via stichting PRO of rechtstreeks met de rechthebbenden. Stichting PRO regelt waar nodig inzage in de desbetreffende licentieafspraken met betrokken uitgevers. In het kader van transparantie zal worden nagegaan of een instrument kan worden ontwikkeld waarmee docenten snel kunnen vaststellen of een geplande overname onder een licentie valt, dan wel onder deze regeling valt, dan wel nog apart moet worden afgerekend.

Werkgroep

Een belangrijk onderdeel van de overeenkomst is een werkgroep die belast is met (i) toezicht op het naleven van de gemaakte afspraken, (ii) het monitoren van het feitelijk gebruik en de ontwikkelingen en (iii) het doen van concrete voorstellen voor een toekomstige regeling. Daarnaast zal deze werkgroep de werkwijze voor het monitoren van het feitelijk gebruik en de controles bij universiteiten uitwerken en vastleggen, waarbij rekening zal worden gehouden met privacyaspecten en met de wijze waarop universiteiten hun digitale leeromgeving hebben ingericht. Uitgangspunt is dat inzage moet worden verkregen in al het gebruik. De controles op het gebruik door de universiteiten zal worden uitgevoerd door Stichting PRO op basis van de door de werkgroep vastgestelde werkwijze,

Indien bij een controle wordt vastgesteld dat er lange overnames zonder toestemming zijn gebruikt, krijgt de universiteit de gelegenheid zich te verantwoorden. Als dit niet tot een oplossing van het geschil leidt, dan kunnen betrokkenen een dergelijk geschil voorleggen aan de werkgroep.

De werkgroep kan voorstellen doen met betrekking tot de praktische uitwerking van de meting van korte overnames. Indien nodig of wenselijk kan de werkgroep het advies van een deskundige inwinnen. Dat geldt ook wanneer een geschil tussen een universiteit en stichting PRO aan de werkgroep wordt voorgelegd. De werkgroep zal relevante ontwikkelingen monitoren. Zo kan worden gezien of er beter inzicht verkregen kan worden in het feitelijk gebruik van korte overnames. Daar zijn verschillende mogelijkheden voor. Die moeten op hun technische, organisatorische en financiële merites worden bekeken. Onderzocht zal moeten worden of een 'clearinghouse' voor korte overnames mogelijk is. Ook de mogelijkheid van een landelijke overnamebank, waarin de oorspronkelijke auteurs hun werk beschikbaar kunnen stellen, bijvoorbeeld door middel van open access, zal onderwerp van onderzoek zijn. De kosten die de werkgroep in redelijkheid maakt in het kader van de werkzaamheden komen voor rekening van beide partijen. De kosten van de feitelijke uitvoering van controles komen voor rekening van de uitgevers, tenzij hierover in de werkgroep andere afspraken worden gemaakt.

Bestuurscommissie

De overeenkomst voorziet ook in een bestuurscommissie die zal worden samengesteld uit vertegenwoordigers van de besturen van partijen. De bestuurscommissie bespreekt minste een keer per jaar de voortgang. Verschillen van inzicht in de Werkgroep kunnen aan de Bestuurscommissie worden voorgelegd.

Tot slot

Mochten partijen niet tot een nieuwe regeling komen per 1 januari 2017, of de regeling vastgelegd in deze overeenkomst niet verlengen, dan eindigen de afspraken zoals vastgelegd in deze overeenkomst en zullen de Universiteiten met ingang van die datum alle betaalplichtige overnames van te voren moeten melden aan en afrekenen met PRO of een individuele uitgever en de daarvoor verschuldigde bedragen in rekening gebracht krijgen. Ieder gebruik van een auteursrechtelijk beschermd werk zonder dat voorafgaand een billijke vergoeding is betaald zal een inbreuk vormen op het auteursrecht dat op het betreffende werk rust.

De werkwijze voor het verkrijgen van toestemming van lange overnames wijzigen niet ten gevolge van deze overeenkomst.